

ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ: ΣΧΟΛΕΙΟ - ΣΧΟΛΕΙΟ ΟΧΙ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

από τις εφημερίδες

Διαφωνεί με την μεταστέγαση τού Δήμου στο Γυμν. Φανερωμένης

Αγαπητή σύνταξη,

Τυγχάνει να παρακολουθώ με ενδιαφέρον τις διάφορες πρωτοβουλίες, προσπάθειες και έργα του Δήμου Λευκωσίας και πολλές φορές συμφωνώ με αυτές. Τελευταία, μετά από συνέντευξη του Προέδρου τής Δημοτικής Επιτροπής, δημιουργήθηκε θόρυβος, διαμαρτυρίες, σειρά ανακοινώσεων ακόμα και διαδηλώσεις μαθητών σε σχέση με την πρόθεση του Δήμου να μετακινήσει τα γραφεία του στο κτίριο των σχολείων τής Φανερωμένης.

Πιστεύω πώς ή ενέργεια του Προέδρου τής Δ.Ε. ήταν αψυχολόγητη, αμελέτητη, άκαιρη και κυρίως αντίθετη με την πολυδιαφημισμένη τακτική ενημέρωσης των ενδιαφερομένων ομάδων και συλλογικών διαβουλεύσεων.

Τα πιο κάτω ερωτήματα απευθύνονται στον Πρόεδρο τής Δημοτικής Επιτροπής γιατί χρειάζεται μια στοιχειώδης ενημέρωση από μέρους του έστω και ύστερα από την εκτόξευση του βεγγαλικού.

- α) Ποιες κοινωνιολογικές, οικονομοτεχνικές ή τεχνικές μελέτες προηγήθηκαν τής σχετικής εξαγγελίας;
- β) Με ποια πλειοψηφία άποφάσισε ή Δημοτική Επιτροπή μετά την μελέτη των πιο πάνω μελετών την σχετική εξαγγελία;
- γ) Ποιες άλλες εναλλακτικές λύσεις μελετήθηκαν και απορρίφθηκαν;
- δ) Ποια διαδικασία ενημέρωσης και με ποιες ομάδες ή σώματα προηγήθηκαν της ανακοίνωσης;
- ε) Ποιά συγκεκριμένα οφέλη και έναντι ποιών απωλειών προβλέπεται να έχουμε από τυχούσα εφαρμογή τής εξαγγελίας;

Με την ευκαιρία θα ήθελα να ενημερώσει το Δημαρχείο τούς δημότες σχετικά με το Ιστορικό και τούς λόγους πού οδήγησαν στην αυθαίρετη κατεδάφιση του χαρακτηρισμένου σαν «μνημείο» κτιρίου ιδιοκτησίας τής Αρχιεπισκοπής. Ποια μέτρα θα ληφθούν και ποια θα είναι ή τύχη του μισοχαλασμένου κτιρίου;

Με εκτίμηση

Άντωνης Άνδρέου

ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

Την αντίθεσή του να μετατραπεί το Γυμνάσιο Φανερωμένης σε οίκημα του Δημαρχείου Λευκωσίας εξέφρασε ο καθηγητικός Σύλλογος του σχολείου ο οποίος σε ανακοίνωσή του αναφέρει ότι λόγοι

ιστορικοί και εθνικοί επιβάλλουν όχι μόνο τη διατήρηση του σχολείου αυτού, αλλά και την προστασία, συντήρηση και ενίσχυσή του στο δύσκολο έργο που επιτελεί σήμερα κάτω από δύσκολες συνθήκες στην ακριτική αυτή περιοχή.

Για το σχολείο Φανερωμένης

Αγαπητή Σύνταξη,

Θάθελα να συγχαρώ και να ευχαριστήσω, μέσον της εγκρίτου εφημερίδας σας τον κ. Α. Ζένιον, πρόεδρο της Σχολικής Εφορείας Λευκωσίας, για τα ειλικρινή και ευγενικά αισθήματα που τρέφει για το σχολείο Φάνερωμένης.

Παράλληλα θάθελα να τον συμβουλεύσω και να του υποδείξω (σαν μεγαλύτερος του στην ηλικία έστω αν είμαι και αμόρφωτος) τα ίδια αισθήματα που τρέφει για το σχολείο Φανερωμένης να τα έχει και για το σχολείο του Αγίου Κασιανού που είναι το πρώτο θύμα του αγώνα και ταλαιπωρείται από το φθινόπωρο του 1955. Ευχαριστώ

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΗΡΑΚΛΗ ΧΑΡΙΚΑΗ

Κοινοτάρχης της ενορίας

Γιενή Τζαμί (Βορείου Λευκωσίας)

Για να διαμαρτυρηθούν ενάντια στις προθέσεις του Δήμου Λευκωσίας να μετατρέψει το κτίριο του σχολείου τους σε νέο δημαρχείο οι μαθητές κι οι μαθήτριες του Γυμνασίου φανερωμένης έκαμαν χτες διαδήλωση και «μπλόκαραν» το δημοτικό μέγαρο στη Λευκωσία, αλλά δεν βρήκαν τον δήμαρχο Λέλλο Δημητριάδόη που τον αναζητούσαν με οργή. Λείπει στην Κοπεγχάγη.

Τα γεγονότα

Σύμφωνα με δημοσίευμα της «Σάϋπρους Μαίηλ» υπάρχει απόφαση μεταφοράς του Δημαρχείου Λευκωσίας στο κτίριο του σχολείου της Φανερωμένης. Η πληροφορία αναδημοσιεύτηκε στον ελληνόγλωσσο τύπο στις 26 Απριλίου. Σαν αιτιολογία δίνεται η πολιτική του δημαρχείου για αναζωγόνηση της πράσινης γραμμής. Οι πληροφορίες αποδίδονται σε πήγες προσκείμενες στο δημαρχείο.

Στις 27 του Απρίλη το Σάββατο οι μαθητές του γυμνασίου Φανερωμένης έκαναν διαδήλωση ενάντια στη ανεπιβεβαίωτη ακόμα απόφαση του Δήμου. Στις 9 του Μάη υπάρχει ακόμα μια διαδήλωση. Επίσης διάφοροι φορείς και πολίτες έκαναν διάφορες δηλώσεις.

Αναφορά σε μια συνομιλία με την κα. Γ Νεοπτολέμου

Η κα. Νεοπτολέμου, παλιά μαθήτρια του παρθεναγωγείου Φανερωμένης είναι διευθύντρια του εκεί δημοτικού σχολείου, εδώ και 22 χρόνια. Ο τρόπος με τον οποίο αναφέρεται στη δουλειά της, στους μαθητές, στους γονιούς τους, στους κατοίκους και μαγαζάτορες φέρνει έντονα τα σημάδια της νοοτροπίας του παλιού δασκάλου που αντιλαμβάνεται το «διδάσκειν» σαν κοινωνική πρώτα προσφορά, και μετά σαν επάγγελμα.

Με χαρά ανακαλύψαμε ή μάλλον διαπιστώσαμε το «συνοικιακά» χαραχτήρα του δημοτικού σχολείου Φανερωμένης. Είναι έκδηλο ότι η λειτουργία του σχολείου είναι πλήρως ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΗ στην ύλη ζωή της γειτονιάς και η απομάκρυνση του θάταν ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΗ για τη περιοχή.

Από τη συζήτηση με τη κα. Νεοπτολέμου μεταφέρουμε ορισμένα σημεία τα οποία θεωρούμε βασικά και χαρακτηριστικά του σχολείου.

1) Ο σύνδεσμος των γονιών του σχολείου είναι εξαιρετικά δραστήριος και αποτελείται κύρια από κατοίκους της περιοχής. Πάρα πολλές δραστηριότητες του σχολείου οφείλονται σ' αυτόν. Μέχρι και πραχτικές δουλειές όπως ο έλεγχος της ποιότητας του νερού και το καθάρισμα των ντεπόζιτων γίνονται από το σύνδεσμο. Οι εκδηλώσεις υποστήριξης της παραμονής του σχολείου εκεί πρωθήθηκαν από το σύνδεσμο τα μέλη του οποίου συμμετείχαν μαζικά μαζί με τα παιδιά τους.

Τελειώνοντας η κα. Νεοπτολέμου μας ανάφερε ότι το μόνο σημαντικό πρόβλημα που έχει το σχολείο είναι η έλλειψη αίθουσας τελετών. Μέχρι που ζούσε ο Μακάριος χρησιμοποιούσαν την αίθουσα της ΟΧΕΝ απέναντι. Τώρα δυστυχώς η αίθουσα δεν τους παραχωρείται πια. Δεν πειράζει λέει στωικά «γιορτάζουμε στους ηλιακούς», και για τη μεγάλη χρονιαία γιορτή «πάμε στο Παγκύπριο Γυμνάσιο».

«Από πλευράς εξοπλισμού είμαστε εντάξει» λέει. «Έχουμε ότι χρειαζόμαστε». Αυτό όμως δεν είναι σίγουρο. Διαπιστώσαμε π.χ. από μια πρώτη ματιά ότι στο σχολείο δεν υπάρχει δαχτυλογράφος. Πιστεύουμε ότι η επιμονή της κα. Νεοπτολέμου στο πλήρες του εξοπλισμού απορρέει από τη θέλησή της να στηρίξει τη παραμονή του σχολείου εκεί. Όμως η τέχνη του ν' αφήνεται σε μαρασμό μια μονάδα και μετά να διαλύεται «λόγω μαρασμού» είναι γνωστή.

Όπως επίσης τα επιχειρήματα των γονέων περί νομικών δυσκολιών λόγω μεταγενεστέρων αγορών του σχολείου είναι ατυχή. Το σχολείο πρέπει να μείνει εκεί διότι απλά έτσι είναι το σωστό.

2) Το Γυμνάσιο βρίσκεται στο πρώτο πάτωμα του κτιρίου ενώ το δημοτικό και η προδημοτική στο ισόγειο. Η αυλή είναι όμως κοινή για όλους. Το φαινόμενο είναι κατά την άποψή μας αξιοπρόσεχτο. Το γεγονός ότι όλες αυτές οι ηλικίες παιδιών βρίσκονται μαζί φαίνεται θετικό και οπωσδήποτε το πέρασμα από το δημοτικό στο γυμνάσιο είναι ευκολότερο όταν δεν συνοδεύεται από αλλαγή του χώρου σπουδών.

3) Η κα. Νεοπτόλεμου μας ανάφερε επίσης ότι βγάζει πολύ ταχτικά τα παιδιά έξω, στα εργαστήρια, και μνημεία της περιοχής καθώς και στη Πύλη Αμμοχώστου όταν οι εκδηλώσεις που γίνονται είναι κατάλληλες. Τελευταία, μας ανάφερε, ενώ μιλούσε στα παιδιά μέσα στη τζαμούδα αρκετοί κάτοικοι παρευρίσκονταν ενθουσιασμένοι για την ευκαιρία. Φαίνεται δηλαδή ότι το σχολείο μπορεί να παίζει ένα ρόλο στην επανεκτίμηση της αξίας της γειτονιάς μέσα στους κατοίκους. Στο σχολείο είδαμε πολυγραφημένο έντυπο με τίτλο «Ενότητα: Περιοχή Φανερωμένης» στο οποίο περιέχεται ιστορικό σημείωμα για τα μνημεία της περιοχής και το οποίο αποτελεί μέρος της προσπάθειας που γίνεται για να γνωρίσουν τα παιδιά το περιβάλλον τους.

4) Το σχολείο είναι πηγή ζωντάνιας και χαράς για ύλη τη γειτονιά. «Όταν κλείσουν τα σχολεία το καλοκαίρι η ζωή μας αλλάζει και περιμένουμε ανυπόμονα το ξανάνοιγμα τους» λέει ο γιατρός ο Πρωτοπαπάς.

5) Το σχολείο πρέπει να θεωρηθεί διατηρητέο όχι μόνο σαν κτίριο αλλά και σαν «πνευματικό φυτώριο». Πρέπει να γίνει σεβαστή η ζωή του σαν σχολείου εδώ και 150 σχεδόν χρόνια. «Στήστε τ' αυτί σας παιδιά» έλεγε κάποιος το Κάνθος επιθεωρητής τότε «Εδώ μπορείτε ν' ακούσετε τις φωνές και τους ύμνους των καλογραίων, που ήταν εδώ όταν το κτίριο ήταν κάποτε μοναστήρι». Πιστεύουμε κι' εμείς ότι τα παιδιά μπορούν ν' ακροάζονται καλύτερα από τους υπαλλήλους του δημαρχείου.

Ανάλυση

Στη δημαρχιακή πολιτική διαφαίνονται ορισμένες σωστές θέσεις που αξίζει να ειπωθούν:

- α) Η προδιαγραφόμενη βούληση για αναζωγόνηση της πράσινης γραμμής,
- β) Η διαπίστωση ότι η παλιά πόλη χρειάζεται πράσινο. (Παράλληλα με τη μεταφορά του δημαρχείου τονίζεται η δημιουργία κήπου στην αυλή του σχολείου).
- γ) Το γεγονός ότι χρειάζονται «παραδειγματικές ενέργειες» από μέρους του δημαρχείου, προς τη μεριά της πράσινης γραμμής.
- δ) Η αναγνώριση της αρχιτεκτονικής αξίας του σχολείου της Φανερωμένης.

Όλα αυτά τα σημεία είναι από μόνα τους περισσότερο από ορθά και άξια προβολής. Ωστόσο θεωρούμε τη μετά φορά του σχολείου της Φανερωμένης συνολικά λαθεμένη και άτυχη. Θεωρούμε ότι σε καμιά περίπτωση οι θέσεις που αναφέραμε πιο πάνω δεν δικαιολογούν τη ενέργεια αυτή. Ας πάρουμε τα σημεία ένα ένα.

α) Η αναζωγόνηση της περιοχής. Δεν βλέπουμε πως η παρουσία του δημαρχείου μπορεί να θεωρηθεί σαν «συνολικά» παράγοντας αναζωγόνησης όταν ταυτόχρονα διώχνει 600 μαθητές και τους αντίστοιχους δασκάλους. Αυτοί οι μαθητές δεν είναι ίσως αξιοσέβαστοι «πελάτες» στη περιοχή όμως η παρουσία τους είναι ένα ξεχωριστό στοιχείο ζωντάνιας και χαράς που με κανένα τρόπο δεν μπορεί ν' αντικατασταθεί από οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα. Επομένως τυχόν άλλες ενέργειες στη περιοχή πρέπει να διαφυλάσσουν τη παρουσία του σχολείου και να τη συμπληρώνουν.

β) Πραγματικά η παλιά Λευκωσία χρειάζεται πράσινο και γενικά χώρους αναπνοής. Υπάρχουν όμως ήδη αρκετοί χώροι κενοί που χρησιμοποιούνται σαν χώροι στάθμευσης ή δεν χρησιμοποιούνται καθόλου. Με την ρύθμιση του κυκλοφοριακού σε μερικά χρόνια και τη δημιουργία πεζοδρόμων (κι' είναι σωστό να προβλέπουμε μια και μιλάμε για σχεδιασμό) θα μείνουν αρκετοί χώροι κενοί οι οποίοι είναι μάλιστα σωστό να «φυτευτούν» παρά να γεμίσουν από οικοδομές που να μοιάζουν ή να μη μοιάζουν με παλιές. Ας αρχίσουμε να δημιουργούμε κήπους εκεί παρά στην αυλή του Γυμνάσιου Φανερωμένης.

γ) Όπως αναφέραμε πιο πάνω η μετάθεση του δημαρχείου προς το εσωτερικό της παλιάς Λευκωσίας και ειδικά προς τη πράσινη γραμμή είναι επιθυμητή. Διότι δίνει κουράγιο στο κόσμο να κατοικήσει μέσα στη παλιά παρά τον κίνδυνο της πράσινης γραμμής. Θάταν ακόμα πιο θετικό όχι μόνο να μεταφερτούν τα γραφεία /του δημαρχείου αλλά και οι κατοικίες του δημοτικού συμβουλίου. Φυσικά χρειάζονται κι' αλλα γενικότερης πολιτικής μέτρα για ν' αποβάλουν οι ελληνοκύπριοι τον πανικό αλλά και τέτοιες μικρές ενέργειες βοηθούν. Είναι όμως πιο ωφέλιμο να στεγαστεί το δημαρχείο αλλού στη πράσινη γραμμή σε κάποιο χώρο που δεν χρησιμοποιείται ή υποχρησιμοποιείται.

δ) Φαίνεται πολύ πιθανόν στη φερόμενη απόφαση του δημαρχείου να κρύβεται και μια συνιστώσα η οποία να θέλει το δημαρχείο να στεγάζεται σ' ένα μεγαλοπρεπές κτίριο για λόγους γοήτρου. Γι' αυτό είπαμε πως το δημαρχείο αναγνώρισε την αρχιτεκτονική αξία του κτιρίου. Όμως φαίνεται ότι δεν

αναγνώρισε και την ιστορική αξία του κτιρίου που λειτουργεί σαν σχολείο από το 1859. Είναι μάλιστα το πρώτο παρθεναγωγείο στη Κύπρο. Αν το δημαρχείο αναγνώριζε τη σημασία της ιστορικής πτυχής του σχολείου δεν θα σκεφτόταν να του αλλάξει χρήση.

Γενικά η απόφαση του δημαρχείου δείχνει προχειρότητα και έλλειψη σφαιρικής προσέγγισης του θέματος της παλιάς Λευκωσίας. Δείχνει μια στεγνή προσέγγιση του θέματος που παραβλέπει σημαντικά στοιχεία αναφοράς για μια σωστή συντήρηση και αναζωογόνηση.

Κατά τη άποψη μας βασικό στοιχείο το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για οποιαδήποτε ενέργεια πάνω στη παλιά πόλη είναι οι τομείς που συνεχίζουν να λειτουργούν.

Παρ' όλο ότι το δημαρχείο χρειάζεται να βρει ένα χώρο αρκετά λειτουργικό για να εγκαταστήσει το σύνολο των υπηρεσιών του θεωρούμε ότι αυτή του η ανάγκη δεν πρέπει να υπερτερήσει του συνόλου άλλων βασικών στοιχείων της συντήρησης αναζωογόνησης. Υπάρχουν όμως κατά την γνώμη μας τρόποι να ικανοποιηθούν και οι ανάγκες του δημαρχείου. Δεν πειράζει αν ικανοποιηθούν σε κάποιο «ταπεινότερο» χώρο. Άλλωστε η ομορφιά και η λειτουργικότητα της παλιάς Λευκωσίας συνοδεύονται και από την ταπεινοσύνη της, και αν το δημαρχείο ενσωμάτωνε στη συμπεριφορά του και το στοιχείο αυτό θα κέρδιζε και κύρος και πνεύμα ανιδιοτέλειας.

9 Μαΐου 1985

Από τη πλευρά του δήμου

Δυστυχώς δε μπορέσαμε να μιλήσουμε με το δήμαρχο για το θέμα. Σε μίνι τηλεφωνική συνομιλία που είχαμε με το γραμματέα του δήμου μας ειπώθηκαν περίπου τα εξής: «Ούτε σχέδιο ολοκληρωμένο υπάρχει, ούτε είναι έτοιμο το δημαρχείο να κάνει επέλαση στο σχολείο της Φανερωμένης».

Είναι μια σκέψη που έγινε εδώ στις υπηρεσίες μας με σκοπό και ελατήριο όπως πάντα να βοηθήσουν στην αναζωογόνηση της εντός των τειχών πόλης. Βέβαια η σκέψη τούτη δεν έγινε μόνη της αλλά (έγινε) μέσα σ' ένα πλαίσιο που περιλαμβάνει διάφορα μέτρα όπως τη δημιουργία πεζοδρόμων, πλατειών κ.λ.π.

Βέβαια υπάρχουν όλες αυτές οι απόψεις που έχουν εκφραστεί στο τύπο τις οποίες σύντομα θα συζητήσει, το δημαρχείο, με τους ενδιαφερομένους για να τους διαφωτίσει, τι σκέψεις έγιναν ακριβώς και γιατί.

Έντιμο Δήμαρχο

Κο. Λέλλο Δημητριάδη

Λευκωσία.

Έντιμε κ. Δήμαρχε,

πληροφορηθήκαμε από τον Τύπο ότι προτίθεστε να χρησιμοποιήσετε το Συγκρότημα των Σχολείων Φανερωμένης (Προδημοτική, Δημοτικό και Γυμνάσιο) για στέγαση υπηρεσιών του Δήμου Λευκωσίας.

Εμείς οι γονείς του Δημοτικού Σχολείου Φανερωμένης εκφράζουμε τη λύπη μας και σας

πληροφορούμε ότι θα αντιταχθούμε στις ενέργειές σας για διάλυση του Πρώτου Παρθεναγωγείου της Κύπρου που γαλούχησε πολλές γενιές με τα νάματα της Ελληνοχριστιανικής Παιδείας.

Εσείς και οι συνεργάτες σας που σ' όλες τις εκδηλώσεις και δραστηριότητες σας τονίζετε την επιστροφή στις ρίζες μας και τη διατήρηση της πολιτιστικής μας παράδοσης έρχεστε τώρα να εκριζώσετε το «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΦΥΤΩΡΙΟ» να του ανακόψετε τον προορισμό και να το μετατρέψετε σύμφωνα με τις δικές σας επιδιώξεις. Στις τωρινές σας ενέργειες προτάσσετε την πρόφαση ότι θα αναζωογονήσετε την ακριτική περιοχή της Λευκωσίας. Υπάρχουν αρκετοί χώροι τους οποίους μπορείτε να αξιοποιήσετε όπως έχετε πράξει και σ' άλλα μέρη της Λευκωσίας.

Πιστεύουμε ότι τόσο εσείς όσο και όλα τα άλλα ενδιαφερόμενο μέρη θα διατηρήσετε το σχολείο της Φανερωμένης και θα το ενισχύσετε με κάθε μέσο για να συνεχίσει την ιστορική και πνευματική του πορεία.

Με εκτίμηση

Για το Σύνδεσμο Γονέων και Κηδεμόνων

Δημοτικού Σχολείου Φανερωμένης

Νίκος Χριστοφύρου

Αντιπρόεδρος

Μαίρη Κωνσταντίνου

Ταμίας

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Εντός των Τειχών (Τεύχος 2), Δεκαετία 1980-1989, 1985, Λευκωσία, Λευκωσία (νότια), Οικολογία, Δικαίωμα στην πόλη, Παλιά Πόλη Λευκωσίας

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:entostonteixon:no_2:faneromeni&rev=1593517573

Last update: 2025/04/20 19:47